

Ján Štiavnický - Planéta machov

Félix počul, ako sa Florencia vrátila. Zreteľne zachytil zvuky jej auta už vtedy, keď odbočila z hlavnej cesty k domu a zaparkovala bokom od vchodu pred dvojitou garážou. Pretože nepokračoval v písaní, ušami zachytil aj jej ľahké kroky na prízemí. Očakával, že príde za ním hore do pracovne, ako mávala vo zvyku vždy, keď bola v meste, ale tentoraz sa tak nestalo. Manželkina chôdza menila svoje miesto. Raz ju počul z haly, potom z pravej strany, kde mali kuchyňu, vzápätí z terasy, po chvíľke z lavej, zo spálne, ale nezačala sa približovať po točitých schodoch. Pravdepodobne sa prezlieka do domácich šiat a pripravuje niečo na obed, uvažoval a zároveň sa díval na nedopísaný odstavec v článku, ktorý nazval "Na čo bola potrebná?" Článok si u neho objednal v podobe rozsiahlej reportáže šéfredaktor týždenníka New Time John Butler a bol už v predchádzajúcom čísle avízovaný. Nápad napísať ho dostala práve Florencia pri pozeraní televízie. Keď ukazovali, ako v Nepále lynčujú prívrženci jednej politickej strany členov druhej, pozrela na neho a spýtala sa: -Na čo bola potrebná táto smrť? Vyrieši niečo? Povedz, Félix? - Neviem, - pokrčil plecami. -Ty to nevieš, - pokračovala Florencia v rozhovore, - čo potom ostatní ľudia, ktorí sa zaoberajú medzinárodnými a politickými vzťahmi oveľa menej? Si novinár, dobrý, o tvoje články sa jednotlivé redakcie priam bijú. skús teda na takúto otázku nájsť odpoveď.

Zamyslel sa, celkom zabudol, že si chcel prepnúť ďalší program, na ktorom mali za niekoľko minút vyselať prehľad zahraničných udalostí a po dlhšom mlčaní utrúsil skôr pre seba, než ako odpoveď Florencii: - To nieje zlý nápad... Naopak, až veľmi dobrý. Za také reportáže sa platí zlatom. Ráno zavolám Butlera z New Time. Šéfredaktor bol nadšený. To je ono, Félix, zopakoval priateľsky niekoľkokrát. To je ono, ísť po stopách mŕtvych, ktorí boli počas jedného jediného dňa zabití akoby z politických dôvodov a zistiť, či ich smrť niečo vyriešila, či bola na niečo dobrá, či vôbec niekým pohla, pravdaže okrem najbližších. Potom sa ešte spýtal, či nepotrebuje zoznam týchto mŕtvych, ktorý by mu pripravila redakcia cez počítač z informácií svetových agentúr. Zadal si s tým, že to môže urobiť aj sám cez svoj súkromný počítač. John Butler mu vzápätí poslal zálohu s krátkou poznámkou, že cestovné výlohy bude platiť nielen jemu, ale i Florencii, o ktorej vie, že mu robí nielen niečo ako sekretárku, organizačného pracovníka a často sa dostane svojím šarmom k delikátnejším informáciám ako on, ale je mu i manželka a teda nie je dobre, keď sú od seba prídlho rozdelení. Obidvaja sa na tejto šéfredaktorovej poznámke zasmiali a po získaní zoznamu zabitých za jeden jediný deň po celom svete, sa začali chystať na cestu. Už počasnej sa Florencia trochu zmenila. Bola tichšia, zamyslenejšia, často brala do rúk zoznam zabitých, ale dívala sa kamsi do prázdna. Félix to pripisoval únave a napätiu nielen z cestovania, ale i z prostredí, kam sa dostali. Ved' ľudia neumierajú násilne tam, kde je pokoj a vládne poriadok, ale v tých krajinách a regiónoch, kde je politická situácia destabilizovaná. Neraz sa dostali do víru udalostí, v ktorých sami mohli prísť o život. Popritom na lietadlách, ale i inými dopravnými prostriedkami prekonávali tisíckilometrové vzdialenosti.

Keď sa Florencie spýtal, či sa necíti nemocná, len pokrútila hlavou a okolo úst jej zahral matný úsmev. Veril, bol presvedčený, že rovnako ako po mnohých cestách predtým, ktoré absolvovali spolu, postačí niekoľko dní pobytu doma a Florencia bude znova tou starou Florenciou. Veselou, usmievavou, manželkou, ktorá mu vytvorí nielen ideálne podmienky na prácu, ale zároveň ho bude v únosnej miere rozptyľovať takými drobnosťami, akože ten a ten krík v záhrade rozkvitol a musí si ho prísť pozrieť, že mačka Dominika si našla nového priateľa, ktorý na ňu vyčkáva na rovnej streche garáže a že tretia suseda opäť absolvovala omladzovaciu kúru, ale výsledok na nej vôbec nevidno. Vždy ho tieto informácie a klebietky z domu i mimo neho rozveselovali, dobre si pri nich odpočinul a mohol potom intenzívnejšie pracovať za písacím strojom vo svojej pracovni.

Poslednou zastávkou za materiálom bola India. Félix už takmer presne vedel, aký bude záver chystaného článku. Za jeden jediný deň umrelo násilnou smrťou podľa svetových agentúr z politických dôvodov viac ako stodesať ľudí, ale ich smrť nepriniesla nijaký spätný efekt. Na otázku, na čo bola ich smrť potrebná, odpovie: Na nič. Ľudia celého sveta - na nič život človeka má stále menšiu cenu. Jeho strata už takmer nikoho nevzrušuje. Na televíznej obrazovke, v rádiu, v novinách ju nielen dospelí, ale i deti evidujú ako niečo celkom všedné a obyčajné, ako nový model automobilu, konské preteky, svadbu známej herečky, ako návštevu jedného politika v inej krajine, či medzinárodnú konferenciu o takej a takej otázke a za prítomnosti týchto prominentných odborníkov. Všetko toto potvrdí pravdaže faktami, ktoré mal Félix nazbierané v poznámkovom bloku, na magnetofónových páskach, ale i na videokazetách, aby v reportáži mohol popísať i primeranú atmosféru.

Florencia v Indii takmer nevychádzala z hotelovej izby, väčšinu dňa preležala na pohovke, a keď ju Félix lákal do ulíc aspoň na prechádzku, vždy si našla výhovorku a ostala doma. Pri návrate zbadal, že plakala. Snažil sa vypátrať dôvody, lenže Florencia akoby jeho otázky nepočula a ak už musela na ne reagovať, všetko zatajila ani nie telesnou, ako skôr psychickou únavou. Doma sa jej tichosť, nezaujímam o veci okolo seba, o desiatky drobných starostí a radostí ešte prehĺbia. Jediné čo ju zaujímalo, boli otázky, ako pokračuje písanie reportáže "Na čo bola potrebná?". Mám toľko strán, odpovedal Félix, opisujem tento prípad zbytočnej smrti, teraz zdôvodňujem túto, kde zohrali hlavnú úlohu emócie. Florencia ho pozorne počúvala, prikývla, ale väčšinou nepovedala nič. Vtedy sa už začal jej zdravotný stav znepokojovať a taktne jej navrhol, aby navštívila doktora Kjendala.

Najprv odmietla. Keď sa ale k melanchólii pripojila i nespavosť, ktorú sa jej nepodarilo odstrániť ani pomocou silných tabletiiek, začal na návšteve rodinného lekára trvať razantnejšie. Konečne dnes ráno sa Florencia za ním vybrala a Félix čakal, že mu príde zreferovať, čo jej povedal. Manželka však nešla a nešla, a na písanie sa nemohol sústrediť, pozrel preto na hodinky, a keď zistil, že do prestávky, ktorú si robil na obed, chýba už len dvadsať minút, vstal zo stoličky, pootvoril viacej okno a zišiel na prízemie. Florenciu našiel v kuchyni. Na pulte mala rôzne druhy zeleniny, z ktorej robievala šalát, tentoraz však stála bez pohybu a len sa na mrkvu, kalerábky, mladú kapustu, cibuľku dívala neprítomnými očami. - Čo ti povedal doktor Kjendal? - spýtal sa zvedavo. Najprv sa otočila k nemu, pripadala mu, sfa by sa vracala z veľkej diaľky a navel'a-navel'a odvetila: - Nič... - Florencia, - objal ju zľahka okolo takmer dievčenských pliec, - niečo len ti musel povedať. - Spomínal moderné choroby. Vraj si všetko beriem priveľmi k srdcu. - Čo všetko? Žijeme predsa spolu dobre. - Nejde o nás. On to myslel viacej všeobecne. A ak ťa to nebude priveľmi unúvať, máš sa uňho zastaviť. - Unúvať? Mňa, kvôli tebe? Hneď popoludní za ním zájdem, - rozhodol sa Félix. - Ale ešte som nič nestihla pripraviť, - ukázala na umytú zeleninu. - Dnes mi to trvá akosi dlhšie. - Cestou niečo zjem, - pohladil Félix manželku po šiji a chrbáte. - Radšej zavolám doktorovi Kjendalovi hneď teraz, či môžem za ním prísť. Ty sa naobeduj sama a odpočiň si v záhrade. Je pekne, naozaj ako v lete, - takmer doslova zopakoval rannú predpoveď počasia z rozhlasu. Telefón zdvihla sestrička a po krátkom rozhovore s lekárom Félixovi oznámila, že ho doktor Kjendal bude čakať, nie však v ordinácii, ale v klube, kam sa chystá na neskorší obed. Našiel ho v osobitnom boxe, keď už odjedal syr a čakal na svoju kávu. Félix si tiež objednal a mlčky sa pozrel na lekára s krátkou briadkou a okuliarmi s tenkým kovovým rámom. - Ani neviem, kde a ako začať, - priznal doktor a posunul si okuliare blížšie k očiam. - Pani Florencia je z tých ľudí, ktorí akoby si brali na seba bremeno celého ľudstva. Bola teraz s vami na cestách a nevie sa vyrovnáť s tým čo videla. Je to určitá forma neurózy, trápiť sa a sužovať, kvôli čomu umierajú ľudia. Naoko z politických dôvodov, ale pritom celkom zbytočne. Pri autohaváriach, požiaroch a iných katastrofách. Možno i preto na tieto straty na

ľudských životoch reaguje tak citlivo, lebo sama, to už pre nás nie je tajomstvo, nemôže mať deti. Teda, aby som všetko zhrnul, depresie sú neurotického pôvodu a vznikli ako následok nesplnených materských túžob spolu s pocitmi zbytočných ľudských obetí. -

Potrebuje liečenie? - posunul sa Félix blíž šie k doktorovi Kjendalovi, ktorý si začal miešať prinesenú kávu, do ktorej si pustil drobnú tabletku sladidla. - Mohli by ste mi poradiť nejaké dobré kúpele? Alebo lepšie bude sanatórium niekde v horách? Pri mori? -Vaša manželka, ak sa chce naozaj vyliečiť, potrebuje niečo iné, - doktor Kjendal sa pozrel na Félixu ponad okuliare. - Vy, ako popredný novinár, priam vyhladávate situácie a fakty, ktoré ju psychicky zaťažujú. Poviem to obrazne, ste ryba, ktorá rada pláva vo vodách moderného sveta, kým manželku práve tieto vody otravujú. Ak má vyzdraviť, musí z nich uniknúť. - Kam...? - spýtal sa Félix vecne. - Dnes nikde nie je daleko a nič nie je nedosiahnuteľné. Dokonca už ani susedné planéty. Moderný človek sa môže všade dostať. Ako potom pred ním uniknúť? - Pod lampou býva tma, - usmial sa doktor Kjendal. - Staré, ale múdre príslovie. Len sa treba naň pozrieť inými očami. Čo tak pobudnúť niekoľko mesiacov na niektorom z našich neobývaných ostrovov, ktorých sa nájdu na severe celé stovky? Jedno leto som takto prežil a bola to dovolenka, na ktorú nezabudnem. - A bývanie? - Postaviť si domec zo skál, ako to kedysi robili starí rybári. Na každom ostrovčeku sa nájdu vo zvetrových skalách aj jaskyne. - Jedlo...? Čo budeme jesť? - Jejej! - rozosmial sa doktor Kjendal, až sa k ním pozrel starý čašník. - More je ten najbohatšie prestretý stôl. Rovnako je to s kúrením. Voda prinesie drevo, ale nejaké stromy a kry rastú i na ostrovoch. Vy by ste tam mohli písať, tém máte iste dosť a manželka by dozaista získala stratenú sebaistotu. Nie ja, ani moji kolegovia, ale príroda je ten najlepší lekár. Zvlášť v takých prípadoch, ako je stav vašej manželky. - Porozprávam sa s ňou. Ak s tým súhlasí... - Iste, - prikývol doktor Kjendal. - Je v stave, keď prijme každú ponuku, aby mohla uniknúť modernému svetu. Povedal by som, že je to jej sebaobranný reflex. Kdekoľvek, len preč.

Doktor Kjendal mal pravdu. Florencia návrh, aby načas, Félix preventívne nepovedal na ako dlho, opustili mesto a žili ako Robinson na pustom ostrove, prijala s oživením. Ešte nadšenejší bol šéfredaktor New Time, John Butler. - To kupujem, to beriem, - vykrikoval nadšeným hlasom.

- Každý mesiac jednu veľkú

reportáž. Čo prežíva človek, pre ktorého bol svet manželovou gombičkou, na pustom ostrove. Napíš všetko, čo uvidíš, čo budeš cítiť, rovnako ako tvoja Florencia. K tomu niekoľko fotografií. - Fotoaparát tam so sebou neberiem. Ani rádio, televízor, nič. Už som ti to povedal, - zdôraznil Félix. - Dobré, bez fotografií, ale každý mesiac. Nieкто sa vždy nájde, kto nám to doručí. Rybár, poľovníci, ktorí sa budú plaviť okolo na iné ostrovy. Povedz im, že New Time platia i za takéto sprostredkovanie. A honoráre ti budem pripisovať na konto. Neboj sa, nebudeš ľutovať. Necelý mesiac na to prirazil k brehu nevelkého ostrovčeka obyčajný rybársky čln, v ktorom pri veslách sedel Félix a kormidlo obsluhovala Florencia. V člne mali len najnutnejšie veci a na sebe rybárske oblečenie. Prvý vystúpil na pevnú zem Félix, natiahol ruku a pomohol Florencii z člna. Zľahka ju pritom objal a veselo zvolal: - Víťam ťa, kráľovná, na tvojom panstve, budeš tu mať všetko, čo ty a tvoj jediný poddaný tu dokážu získať a stvoriť. - Ďakujem, - vykročila niekoľko krokov dopredu, kde končili holé, morom a vetrom vyhladené skaly a začala ostrovná lúka porastena drobnou trávou, medzi ktorou sa chystali rozkvitnúť prvé letné kvety. Sklonila sa, odtrhla nerozvitý puk s krátkym stebielkom a priložila mu. V nose zacítila slabú arómu pripomínajúci vzdialené fialky. Nadýchla sa, vydýchla a znova priložila kvetinke. Vôňa bola tentoraz zamak silnejšia a okolo úst Florencie sa objavil slabý úsmev.

V rovnaký deň vypukli protivládne nepokoje v Brazzaville, v hlavnom meste Konga. Vzbúrené vojenské jednotky postupovali z okrajových štvrtí k centru s cieľom dosiahnuť vládny palác, dobyť ho a na čelo štátu namiesto úradujúceho prezidenta dosadiť jedného z generálov. Ktorý z

trojice vzbúrených veliteľov to bude, ešte nikdo nevedel. Dokonca ani oni sami, aj keď sa na povstaní dohodli. Každý z nich veril, že to bude on, kým ďalší dvaja buď zahynú, alebo im k smrti pomôžu jeho verní z osobných strážcov. Keď sa vojaci dostali do pásma medzi okrajovými štvrtami a centrom, privítali ich ostrou strelbou prevládne jednotky, ktoré sa na vzbure nezúčastnili. Útočníci museli zostúpiť z aut, rozptýliť sa po okolitých záhradách a postupovať ďalej v menších skupinách. Aby obyvateľstvu nahnali čo najväčší strach, strieľali po každom, kto len z domu vystrčil hlavu. Pokušeniu zvedavosti podľahol i profesor Guerro Barrido.

Žil v Brazzaville už viac ako dvadsať rokov a venoval sa výskumu machov. Prvé roky publikoval o svojich objavoch pomerne veľa, potom sa jeho publikačná aktivita zmenšovala, až takmer k nulovému bodu. Svet i odborné kruhy na profesora Guerra Barridu zabúdali, pozvánky na sympóziá riedli, rovnako ako informácie o chystaných kongresoch a vedeckých zasadaniach. Nikoho ani len nenapadlo, prečo sa svetoznámy profesor naraz takto utiahol a zahaluje sa rúškom tajomstva. Sám sa nad tým len usmieval. Vedel, čo objavil a čo vo svojom malom laboratóriu pestuje. Nový druh machov, ktorý pomenoval po sebe musci Barridocci. Profesor guerra Barrido vedel i to, čo urobí vo vedeckom, ale i v laickom svete Článok, ktorý sa chystal napísať. Jeho machy môžu ľudstvu pomôcť, alebo aj zničiť. Pomôcť v tom, že Musci Barridocci sú schopné niesť vo svojom tele všetky komponenty potrebné k životu, čo pri ich neúmerne rýchlom raste takmer z jedného roka na druhý odstráni problém výživy ľudstva. Zničiť ho môžu vtedy, ak sa rast nebude kontrolovať, alebo sa telá Musci Barridocci naplnia látkami, ktoré spôsobia následne smrť všetkého života dôležitého. Celý článok mal s hlavnými myšlienkami v hlave, dôkazy potvrdené pokusmi mnohonásobne opakovanými, ráno sa zdalo najvhodnejšie na jeho napísanie, nebyť strelby, ktorá sa ozvala neďaleko profesorovho domu.

Aby zistil, kto a kvôli čomu strieľa, vyšiel profesor Guerro Barrido zo svojej pracovne i laboratória a proti silnému svetlu z vychádzajúceho slnka si mienil pricloniť oči. Vojak, ktorý ho spoza ozdobného plota zbadal, sa domnieval, že chlap na terase dvíha ruku, aby do neho strelil, preto nelenil, máličko pootočil hlaveň krátkeho samopalu a stiskol spúšť. Z pol tucta vystrelených guľiek štyri trafili profesora, z toho tri smrteľne. Jedna preletela dokonca srdcom a uviazla až v chrbtici. Profesor Guerro Barrido sa najprv pootočil, sťa by sa chcel naposledy pozrieť do svojho laboratória, vzápätí sa pod ním podlomili kolená, prevalil sa cez prvý schodík na terasu a umrel skôr, ako sa celým telom zviezol na štrkom posypanú cestičku. Boje medzi vládnymi a protivládnymi vojakmi trvali celé štyri dni, kým prezident získal prevahu a pomoc zo zahraničia, povstanie potlačil a v nieste opäť zavládol pokoj. Vzbúrení generáli zutekali do zahraničia, vojaci sľúbili vernosť prezidentovi a vláde a v Brazzaville začali špeciálne jednotky sanitného vojska zbierať mŕtvoly.

Našli i na nepoznanie zmeneného profesora Guerra Barridu, pomocou špeciálnych hakov sa zakvačili do rozkladajúcej sa mŕtvoly, vsunuli ju do igelitového vreca, ktorých vláda mala z dovozu vždy dostatok, strojčekom vreca zašili a vhodili do kontajnera medzi ostatných nebožtíkov, aby ich zahrabali do vykopanej jamy ďaleko od mesta, kde sa i z prípadnej diery v niektorom vreci nemohli dostať časti ľudských tiel do vody, znečistiť ju a spôsobiť epidémiu.

Sluha profesora Guerra Barridiho, ktorý dostával plat vždy na mesiac dopredu, si po skončení strelby urobil ešte ďalšie štyri dni dovolenky, mysliac na to, že profesorovi povie, ako sa k nemu nemohol dostať, lebo kordóny vojakov ešte stále strážia hlavné cestné ťahy v meste. Profesor mu nemôže neveriť, lebo takých vzbúr, povstaní, útokov už zažil najmenej tri desiatky. Moc je totiž ovocie, po ktorom najmä uniformy veľmi túžia a usilujú si ju získať pre seba. O osude svojho pána sa dozvedel ešte na ulici od susedov. Napriek tomu sa rozhodol vojsť do domu, zobrať si niekoľko cennejších vecí, aby mal z čoho žiť, kým si znova nájde prácu a potom oznámi úradom, čo sa stalo, aby tieto zasa oznámili ďalej, že profesor Guerro Barrido umrel na predmestí

Brazzaville pravdepodobne na infarkt, alebo smrť prišla tak náhle, že nikto nestačil zavolať ani lekára. Isteže v novinách vyjde o jeho smrti článok a niektorí zahraniční spravodajcovia, nemajúc nič lepšie, ho dozaista prevezmú pre svoje agentúry. V spálni našiel ešte rozostlanú posteľ, profesor nechával na neho, aby ložko ustlal a v chladničke nedopité mlieko a niekoľko banánov. Nič si nezobral, potešil sa však v skrini nájdeným peniazom a oblekom, ktoré môže predať, alebo si ich dať poprešívajú. Strieborné hodinky si vsunul do vrečka a išiel hľadať starý prútený kôš, v ktorom vozieval prádlo do pracovne. Keď ho bude ťahať na vozíku, nikto ho nebude podozrievať, že niečo ukradol, skôr získa na prestíž i poriadneho sluha, ktorý i po mrtvom pánovi chce nechať novému poriadok. Sluha zo zvyku nazrel do laboratória a pracovne a od prekvapenia zastal, otvoril ústa a oči mu pomaly vyliezali z jamôk, sta by sa chystali prirásť na okraje širokých ňozdier. Skúmavky, lieviky, Petriho misky, centrifúga, pracovný i laboratórny stôl, stolička, ďalšia chladnička sa stratili. Do takmer dvojmetrovej výške rástol v miestnosti mach a jeho dlhé tenké rovné i poskrúcené nitky smerovali k oknu, k dverám, ťahali sa hore poličkami a tlačili sa cez škáry v dverách do vedľajších miestností. -No toto, no toto, - zahundral už menej prekvapene a rozhodol sa, že mach vytrhá, povynása von na smetisko, aby mu nikto z úradníkov, ktorí tu iste prídu, aby smrť profesora Guerra Barridiho aj oficiálne uzavreli, nevyčítal, že je neporiadny a ľahostajný k práci. Zobral košík a mach trhal a vynášal. Potom si pomohol nožom, ale do popoluňajšej sparnoty s ním nebol hotový.

Rozhodol sa, že si oddýchne a bude pokračovať podvečer, keď horúčava menšia a smrť ohlásí úradom až nasledujúci deň. Machu však neubúdalo, skôr pribúdalo nielen v laboratóriu a v pracovni, ale i na smetisku za domom. Vytváral kopu, ktorá sa rýchlo dvíhala do výšky a rozširovala do strán. Dlhé stebielka sa medzitým dostali i do spálne, kuchyne, tlačili sa do pivnice a všade vytvorili najprv zelenkavý povlak, ktorý rýchlo hrubol, dvíhal sa a tlačil na všetky strany. Keď sluha videl, že si s machom neporadí, prišiel na úrad a snažil sa čo najpresnejšie a najdôkladnejšie porozprávať, čo sa s profesorom Guerrom Barridim stalo a zároveň, čo sa od jeho smrti robí v dome. Starý úradník si sluha premeral od hlavy po päty a prísne sa ho spýtal: - Koľko a čoho si dnes vypil? - Prisahám... - Neprisahaj, ale odpovedaj na moju otázku! - tvrdo pripomenul úradník, poznajúc sluhov bielych Európanov. - Ráno jediný pohárik... - Neverím! - odsekol úradník a doložil: -Zajtra prídeš aj bez toho jediného pohárika a znova mi povieš všetko od začiatku. A buď ešte rád, že ťa nepotrestám za opilstvo! Ráno prišli spolu so sluhom i susedia, ale úradník už katastrofe nevedel zabrániť. Brazzaville sa strácalo pod machom, do sveta sa telegrafovali, telefonovali, dalekopisovali správy o zničujúcom machovom záraste, celé desiatky televíznych štábov ukazovali, ako armáda rôznymi prostriedkami chce zabrániť hrubnúcemu machovému kobercu, prichádzali sem i vedci, chemici, prírodovedci, ale nikto si pritom neuvedomoval, že na svojich šatách, topánkach odnášajú a roznášajú zárodky machov do ďalších a ďalších krajín.

Noviny denne prinášali správy, kde a v akom rozsahu vybuchla ďalšia machová sopka, termín, ktorý zaviedol americký biológ Arthur John Beterling. V určitej etape protimachových opatrení sa zdalo, že chemický útok bude úspešný. Bol, ale len do chvíle, keď mach začal vstrebávať chemickú látku do svojho organizmu, ktorý sa na ňu adaptoval. Ďalšie generácie už boli odolné i proti vysokým koncentrátom. Pod machom sa strácali dediny, mestečká i veľké obytné konglomeráty, polia, lúky, lesy, mach vypíjal rieky, a keď sa dostal k moru, prispôbil sa slanej vode a obrovské oceánske plochy sa ním začali pokrývať stále hrubšou a hrubšou vrstvou. Národy, krajiny, spoločenstvá národov i medzinárodné organizácie bojovali spoločnými silami proti machovej katastrofe, ale stačil jediný impulz, aby sa rozdelili a začali obviňovať, kto nešťastie spôsobil. Ľudia umierali v machu ako v jemnej, ale všadeprítomnej vate. A denne sa pritom rodili nové a nové tragédie. Keď Francúz Luis Bremontier jedného rána zistil, že jeho

žene začal rásť mach z nosných dierok, kam sa dostala tobolka s výtrusmi, ticho vstal, pripravil si poľovnícku pušku a ženu v spánku zastrelil. Potom polial posteľ horľavinou a dom podpálil.

Machu však neunikol. Na ceste do hôr, v ktorých sa mienil ukryť, zazrel mach na svojej čižme, čo v ňom vyvolalo šok a na prvom strome sa obesil. Bohatý šejk si dal postaviť špeciálny protimachový bunker so

všetkým dostupným komfortom. Mach sa napriek tomu dostal i tam a šejk nakoniec nemohol z bunkra von a spolu so svojimi konkubínami sa zadusil pre zlyhanie ventilačného zariadenia, ktoré sa upchalo machom. Pre amerického prezidenta, jeho rodinu a vybraných členov vlády postavili raketoplán, ktorý mal krúžiť v primeranej vzdialenosti od zeme, kým machová katastrofa nepominie. Lenže nič už nebolo absolútne čisté. I ta sa dostali machové výstrusy a v priebehu dvoch mesiacov posádka zahynula lebo všetky priestory raketoplánu sa upchali machom. Mach spustil svojou váhou i mechanizmus na sebazničenie raketoplánu, ktorý vybuchol a rozpadol sa na drobné kúsky. Vtedy komentátor nezávislej televíznej spoločnosti, Jack Donald Kee, ktorý niekoľkokrát za sebou získal brilantový mikrofón ako najlepší glosátor udalostí, vystúpil pred kamery, usmial sa svojím neopakovateľným úsmevom a riekol: - Prichádza koniec sveta. Každý nech sa na túto udalosť pripraví, ako najlepšie vie. Môj recept je takýto... Vzal pohár s jedom, vypil ho a mŕtvy sa zrútil v televíznom štúdiu.

V strednej Európe bol iniciátorom hnutia musciponk maďarský sociológ Arpád Bucskay. Základným heslom hnutia bol slogan: Kým žiješ - užívaj! Z jedného dňa na druhý sa k musciponkom pridali desaťtisíce, predovšetkým mladých ľudí. A už ívali! Zaútočili na pivnice plné starého vína a opíjali sa dovtedy, kým za nimi neprišli prvé machové riasy, ktoré zablokovali východy a postupne zatlačili opilcov ďalej do kúta, kde umierali v objatí machovitých vlákien. Iní sa bezuzdne milovali, presvedčení, že toto je tá najkrajšia cesta k bráne smrti. Medzi musciponkami sa našli i takí, ktorí zasa len jedli, spievali, alebo tancovali, kým sa im nohy nezaplietli do machu a nespadli.

Skladateľ Sergej Ivanovič Belovskej v tomto období napísal sonátu "Už prichádzaš mach môj..." Sám ju hrával na husliach a poslucháči i kritici tvrdili, že nič krajšie a vzrušivejšie od dôb Kreutzerovej sonáty nepočuli. Jeho manželka Anastázia si magnetofónovú nahrávku dala namontovať do rakvy, kde sa mala ozvať každých päť rokov. Ako veriaca bola presvedčená, že jej duša za zvukov mužovej hudby vstúpi do kráľovstva nebeského. Zaujímavá bola i reakcia na machovú pliahu v Českej a Slovenskej republike. Ženy v každej dedine, obci, mestečku sústredili deti do najpevnejšej budovy a kým ich jedna vo vnútri strážila, krmila a starala sa o ne, ostatné sa postavili okolo budovy do pevného kruhu a holými rukami trhali rastúci mach. Nikdy sa nestalo, aby čo len jedna tento boj vzdala, hoci ho postupne prehrali všetky. Mach bol silnejší, hustejší a rástol rýchlejšie, než boli obyčajné ženské ruky chrániace životy vlastných detí. Staršie po smrti matiek vedeli, čo ich čaká, napriek tomu sa s mladšími súrodencami hrali ďalej, kým tenké stebielka machu neprenikli až k nim a nezačali sa okolo nich ovíjať. Deti sa do machu ukladali ako do postielok a pomaly v ňom umierali.

Zvláštne úkazy pozorovali oraitológovia u vtákov. Keď sa i stromy, strechy domov.

vysoké vrchy začali strácať pod machovou prvkryvkou, vtáky vyleteli do výšok a neustále krúžili do vzduchu, sta by vedeli, že na mach nemôžu sadnúť, lebo viacej nevzlietnu.

Vláknam podobné stebielka sa im totiž okamžite ovinuli okolo nôh a vták ostal v zajatí. No ani tie, čo sa do úmoru odvážili lietať, neskončili lepšie. I sila vtáčích krídiel má svoje hranice. Unavené vtáky padali spod oblakov do machu, trepali krídlami, hrabali nohami, vystrašenými hlasmi sťa by volali o pomoc, kým sa nestarili pod machovým zápletom. Najdlhšie vydržali bojovať s machom juhoamerickí primitívni indiáni. Z dreva, lián, listov si urobili akési chodúle na ruky i nohy. Prestali chodiť a po hustnúcim a rastúcim machu sa pohybovali po štyroch. Aj

keď im tu ruka, tu noha zapadla do riedšieho machového porastu, pomocou troch ďalších sa znova vytiahli dohora. Lenže cez hustý mach sa zemský povrch pomalšie a slabšie vyparoval, dať de boli stále zriedkavejšie a indiáni postupne umierali od hladu a smädu. Nikoho z toho neobviňovali. Ako pri každej pohrome i teraz si pred smrťou šepotali: - Zelený a mocný boh pralesa sa na nás nahneval. Primálo úcty a obetí sme mu dávali, preto pohltil svojimi zelenými ústami rieku, stromy, rastliny, zvieratá i vtákov. Ó zelený a mocný boh pralesa! Daj, aby sme umierali rýchlo a s najmenšími bolesťami, lebo i taká smrť je veľkým darom! (A daj, aby naše duše našli dno veľkej rieky, kde už indiána nič nebolí a ani netrápi, lebo tam má vždy vodu, ryby, nepáli ho slnko ani netrápia nijaké choroby. Ó zelený a mocný boh pralesa, už nech som v tvojom kráľovstve...!)

Mach nad zemou hustol, pevnel, staršie vrstvy prerastali mladšími, tenké stebielka sa zaplietali do seba, mohutné vrstvy sa dotýkali, spájali, strácali sa pod nimi nielen pevniny, ale i moria, najprv v južných častiach okolo rovníka, ale postupne smerovali stále ďalej na sever a juh. Japonský vedec, jeden z posledných odborníkov na machy, si do svojho počítača zakódoval nasledujúci text: - Mali sme doby ľadové, teraz prichádza na svet doba machová. Jej príčinu a dôvody, tobôž dôsledky sa nám nepodarilo zistiť. A čo bude po nej...? Otáznik sa mnohonásobne opakoval nielen v pamäti Japonca Ikimura Tedašiho, ale v počítačoch, ktoré boli na jeho počítač automaticky napojené.

Félix sa díval, ako sa Florencia vracia od mora. Za ten viac ako rok, čo žili sami na opustenom ostrove, sa vnútorne i navonok zmenila. Pochudla, ale spevnela, vlasy už dávno nevideli kaderníčku, zato im to pridalo na prirodzenej kráse. Nakrátko si ich strihala a pri rýchlejšej chôdzi jej poskakovali okolo hlavy ako neposedné vtáčence gaštanovej farby. Na opálenej tvári sa kde-tu ukázali drobné pehy, ktorým Félix hovoril bodky jari. Rád práve na ne Florenciu bozkával, čo ona prijímala s radostným vzrušením nielen v očiach, ale i v gestách a pohyboch. Po smútku a depresívnych stavoch s neurózou dávno nebolo ani stopy. Napriek tomu obidvaja návrat do civilizovaného mesta odkladali. Florencia ešte zo vzdialenej obavy, že by sa depresívna neuróza mohla vrátiť a Félix preto, lebo pobyt na ostrove mu umožnil o mnohých veciach hlbšie a dôkladnejšie porozmýšľať, urobiť si nejaké poznámky, ktoré v posledných mesiacoch začali nadobúdať formy knižnej eseje. Formuloval v nej názory na pôsobenie novinára v modernom svete a prichádzal k záveru, ako často a z akých dôvodov sú práve novinári zneužívaní kvôli rôznym, nie vždy čestným cieľom. Ako sa tomu brániť, keď skutočnej slobody niet. Všetko je relatívne, dôvody, fakty a ich vysvetľovanie. Zároveň povedia týchto úvah uvádzal i vysvetlenia z histórie ľudstva i z vlastnej novinárskej činnosti. Pred niekoľkými rokmi ako novinár vehementne bojoval za oslobodenie jedného z národov Ázie. Nebolo mesiaca, aby nenapísal aspoň jeden článok o silnejúcim hnutí za slobodu a samostatnosť. Nakoniec sa táto stala skutočnosťou. Lenže potom akoby sa situácia otočila. Tí, ktorí sa dostali do čela slobodného štátu, zasahovali proti vlastnému ľudu tvrdšie, než bývalí cudzí kolonisti. Čo sa tu teda so slobodou stalo? A čomu pomohol on? Slobode, či inej, ešte horšej neslobode? Nedomyslel, čo ho ešte trápilo, lebo kúsok od neho zastala Florencia a riekla:

- S tým morom, Félix, sa niečo robí... - Čo by sa mohlo robiť? - usmial sa na manž elku a natiahol ruku, aby ju mohol pritiahnuť k sebe. Voňala soľou, chaluchami a masťou, ktorou si po kúpaní natierala nohy po členky, aby jej priveľmi nestvrdla pokožka na podošvách. - More je vždy more. Tajomné a krásne. Ako ženy. - To si už iste niekde napísal, - vrátila mu úsmev. - Ešte len napíšem, - dočiahol na Florenciu, chytil jej ruku a posadil si ju na kolená. - Ale čo to s ním máš? Káž de ráno o tom

hovoríš. - Odliv je stále väčší. Nikdy v minulosti more tak daleko neustupovalo od brehov. A pri prílive nedosahuje predchádzajúcej výšky. - Asi je v ňom málo vody, - utrúsil prvý dôvod, ktorý mu prišiel na jazyk. - Ale prečo?

- Veľryby z neho priveľa vypili. Potvory - potvorské! - pobožkal Florenciu na opálenú šiju, zaklonil ju ako dieťa a pohojdal. - Niečo by som zjedol. - Pod' sa naň najprv pozrieť, - naliehala. Nedokázal jej odprieť. Chytil Florenciu za ruku, vstal a povedal obrátený k nej: - Tak pod'.. Lebo nakoniec sa ako v biblii

dostaneme suchou nohou naspäť do mesta. To by bola paráda a reportáž! Butler by si mädlil ruky a len podpisoval šeky. - No, - zastala

Florencia na brehu, - niekedy príliv bol až do týchto miest. Znaky na balvanoch, na malých plážičkách z hrubého piesku tomu nasvedčovali. - A teraz meraj! - požiadala. Predĺžil krok a kráčal až k plieskajúcej vode, ktorá v nízkych vlnkách omývala vyumývané skaliská. Naozaj odliv bol poriadne veľký.

Kráčali po miestach, kde ešte ľudská noha pravdepodobne nechodila. Kde-tu zbadali morského živočícha, ktorý sa nevedel vymaniť zo zajatia suchej zeme. Florencia sa snažila

káť demu pomôcť. Na jednom mieste, s'ťa by v malom jazierku, plieskali chvostami ryby. -

Obed je tu! - zvolal Félix a pustil sa okamžite do ich lovenia. - No, čo povieš teraz, - keď došli až k vode. - Máš na to nejaké vysvetlenie?

Odliv je viac ako kilometer. Spomínaš si, že niekedy to nebolo ani sto krokov? - Raz som kdesi čítal, že more má miesta, kde vodu akoby zhromažďovalo a inde s'ťa by ju odčerpávalo.

Rozdiel môže byť aj veľmi veľký. Dôvodom sú morské prúdy, ale aj silné búrky, pri ktorých vietor ženie masu morskej vody z miesta na miesto. Počkáme ešte niekoľko dní a uvidíme. - Budem odlivy merať, dobre? - Ak sa ti chce, - pokrčil plecami a v duchu sa vrátil k úvahám

do svojej eseje o novinárskej práci.

Prešlo niekoľko dní, odliv sa zväčšoval, ale na dôvody tejto zmeny nevedeli prísť. Potom sa stalo niečo, čo prekvapilo i jeho. More začalo meniť svoje sfarbenie. Otmavelo a dostalo zelenšiu farbu. Keď sa ale vo vode ukázali drobné nitky machov, Félixova tvár sa rozjasnila a zvolal: - Pozri sa, tu je vysvetlenie! Niekde naozaj musela zúriť obrovská morská búrka. I machy, ktoré voda priniesla spolu s riasami tomu nasvedčujú. Odliv bol jej súčasťou. Boh nech ochraňuje námorníkov! - dopovedal a prežehnal sa. - Sú búrky, ktorým ani tie najväčšie a najlepšie lode nedokážu odolať. Machov vo vode pribúdalo, more s'ťa by hustlo a vlny sa zmenšovali. Félix mal čo robiť, aby loďku prinútil veslovaním do rýchlejšieho pohybu. Namáhal sa, fučal, kým Florencia pri vesle sa mu znova v dobrej nálade posmievala: - Ostarel si, môj milý, a nevládzeš!

- Len sa dívaj! - zaprel sa zo všetkých síl do vesiel, pridala na rýchlosti a člň sa aspoň trochu rozbehol po morskej hladine. Prišiel však deň, keď na more s člňom už vôbec nemohli. Hladina sa pokryla vrstvou machov a tie dlhšími i kratšími jazykmi začali útočiť na pevninu ostrova.

V očiach Florencie sa objavil strach. Znepokojilo to i Félixu. Celé hodiny postával na brehu a díval sa na more. Prevalovalo sa ťažko a husto, v zátokach naopak takmer znehybnelo pod mocnejším zeleným pancierom machu.

Vtáky, ktoré prilietali na ostrov, padali od únavy a vôbec sa nevracali nad more, s'ťa by sa ho naraz báli. - Mali by sme odtiaľto odísť, Félix, - zašepkala mu jednu noc do ucha Florencia a zachvela sa. - Cítim sa zdravá. Už mi je za mestom a ľuďmi aj trochu smutno. - Dobré, - súhlasil a aj keď bol plný obáv, pred manželkou nič nepovedal. - Zajtra skontrolujem člň, dáme si do neho najpotrebnejšie veci a prejdeme na ostrov Klobôrg. Odtiaľ budeme pokračovať parníkom, alebo sa dáme odviezť motorovým člňom. - Och, ty môj, - pritiskla sa

k nemu, objal ju a pohladil po pleciach. Do neveľkej jaskyne, ktorá im slúžila ako obydlie, svietil mesiac a okolo neho krdle hviezd. Félix myslel na svoju esej. Vyda ju knižne. Iste bude mať veľký ohlas, lebo vyznieva ako spoveď novinára - svetobežníka. Spoveď síce otvorená, ale zároveň i veľmi úprimná. Spoveď, ktorá sa dotýka takmer každého človeka, ktorý si denne berie noviny do rúk, počúva rozhlas alebo pozerá televíziu. Florencia tiež nespala. Myslela na mesiace prežité na ostrove. Bol to šťastný nápad sem prísť. Až tu obklopená prírodou pochopila, že moderný svet sa nedá vrátiť do čias a spôsobu života, aký žijú práve tu. Jedno sa však dá urobiť a treba sa o to usilovať. Nie, aby bol moderný svet pre jednotlivca príťažou, ale naopak, oslobodzovať ho. No práve o toto sa musia usilovať všetci. Vtom čosi v jaskyni zašumelo a ozval sa buchot s pádom.

Félix okamžite vstal a rozsvieti smolničku. Na zemi ležal vták a trepotal krídlami. Nohy mal omotané machom, preto sa na ne nemohol postaviť. - Pomôž mu, - požiadala Florencia Félix. Vták sa dal ľahko chytiť, obidvaja mu oslobodili nohy, Félix ho vyviedol von a pustil. Vták sa síce zdvihol na krídla, ale zakrúžil od mora smerom k stredu ostrova. Ďďšie vtáky poletovali znepokojene vo vzduchu, chodili po skalách a vydávali hrdelné hlasy. Známý číapot mora a plieskanie vĺn o skaly však Félix nepočul. Pripadal si ako človek, ktorému zaľahlo a niektoré zvuky prestal vnímať. Bruškom ukazováka si vyčistil uši, ale more ani tentoraz nepočul. Naozaj je najvyšší čas dostať sa domov a tam sa dozaista dozvieme, čo sa porobilo s morom. Ak nejaká ekologická katastrofa Burt Bieger, ktorý o tom píše, už bude mať vonku aspoň desiate pokračovanie v New Time. - Kde si tak dlho? - spýtala sa Florencia, keď sa vrátil a ľahol si vedľa nej. - Niečo sa tam robí? - Nič... Spi... Vidieť, že prichádza jeseň. Vtáky sa chystajú na odlet. - A my domov... - A my domov,- zopakoval po Florencii a bozkami ju uspával, aby sa ničoho nebála. Zobudili sa neskôršie. Florencia sa posadila na lôžko zo suchého listia, trávy a starej, už pomaly sa rozpadávajúcej kožušiny, ktorú si priniesli z mesta. Detsky si pretierala oči, okolo úst jej zahral zdravý úsmev a spýtala sa: - Mám začať baliť? - Koľko kufrov ti mám doniesť z pôjda? - žartom sa k nej obrátil Félix a obidvaja si spomenuli na spoločné cesty, keď sa málokedy dokázali dohodnúť na množstve a počte batožiny. Félix nemal rád veľa kufrov, kým Florencia sa zasa bez nich nedokázala zaobiť, už aj preto, že ako žena myslela aj na módu, kým jeho cieľom bolo získať predovšetkým atraktívny materiál pre noviny. - Aspoň päť... - strelila číslo, ktoré jej prišlo na jazyk. - Keby nám nestačili, zjdem do mesta a prikúpim taký s kolieskami. Pamätáš sa na Madrid? Jeden z kufrov si položil trochu bokom a on sa nám po šikmej ploche rozbehol medzi zaparkované autá. Všetci taxikári ho chytali, aj tak narazil do exkluzívneho forda a otvoril sa. Takú prehliadku ženského spodného prádla iste dávno nevideli. - A čo Montevideo? Na to si zabudla? Tiež to bola paráda! Colník nám kázal otvoriť jeden z kufrov a ten bol úplne prázdny. Nosič ho zobral v New Yorku z hotelovej izby skôr, ako si mohla do neho zabalíť šaty. - Jejej, - rozžiarili sa Florencii oči pri spomienke, - ten bol z toho tiež vyvedený z miery. Myslel si, že je to nejaký nový trik pri pašovaní drog a nekonečne dlho ho zo všetkých strán prezeral, preklepával a skúmal. Raz by si o tom mal napísať poviedku. - Nie som spisovateľ, ale novinár. No do spomienok, ak ich raz budem písať, to nie je zlá epizóda. - Dáme si rybu? - spýtala sa Florencia a ukázala na úlovok z predchádzajúceho dňa. - Máme aj niečo iné? - prikývol Félix a rozduchával oheň, aby sa ploská skala, na ktorej opekali ryby, rozpálila. Florencia si prstami prečesala vlasy a zobrala kus plátna, ktorý používala ako uterák. Viacej se zohla, aby hlavou nenarazila na kamenný strop jeskyne a vyšla von. -Félix...! - počul vzápätí jej vyľakaný výkrik. -Félix, preboha...!

Vybehol za ňou a zmeravel. V jednej jedinej chvíli si uvedomil, že sú raz a navždy na svojom ostrovčeku, ktorý si vybrali, aby sa Florencia vyliečila, navždy uväznení. More sa stratilo pod hrubou vrstvou machu. Pripomínal hrubú zelenú platňu bez jediného otvoru. Čln bol obalený

zelenou hmotou a trčal z neho len nevysoký stožiar. Pokiaľ dovideli, mach sa spájal s obzorom a len na niekoľkých miestach sa mierne zvlňil. Slnko, ktoré vyšlo nad obzor, sťa by aj ovzdušie naplnilo fluoreskujúcou zelenkavou farbou. Jazyky, ktoré od mora smerovali na ostrov, už dosahovali miestami až k jaskyni. Drobné zvieratá pred rastúcim machom utekali a aj druhy, ktoré medzi sebou viedli boj o existenciu, teraz na tento prirodzený zápas nemysleli, lebo boli vospolok ohrozené. Vtáky stáli na najvyšších miestach ostrova, málokto sa zdvihol do výšky a čo bolo najpodivnejšie, stíchli a nevydávali známe hrdelné zvuky. Félix vykročil dole kamenistým svahom, až sa dostal k prvým machovým stebielkam. Kvokol si k zemi a zdíval sa na ne. Priam pred očami videl nitkovité útvary, ktoré sa ťahali dopredu, rozvetvovali sa, hustli a ďalšie a ďalšie sa už prekladali cez ne až sa kamene, štrk, zemina, drobná tráva, všetko, čo na povrchu ostrova rástlo, strácalo. Keď počul zašuchotanie kamenčia, pootočil hlavu. Florencia nepovedala nič, ale oči naplnené slzami boli až priveľmi výrečné, než aby ich reči neporozumel. I ona už vedela, že ak sa nejaký zázrak v najbližších dňoch alebo týždňoch nestane, ostrovček bude posledným miestom ich života a potom hrobom. Srdce sa jej zovrelo, hrdlo stiahlo, až dlhú chvíľu nedokázala prehovoriť. Félix sa vystrel, prikročil bližšie k manželke a zadíval sa jej do slzami naplnených očí. - Mám ti klamať? - spýtal sa ticho. Pokrútila hlavou. Trochu sa o neho rukou oprela, premohla strach a rovnako ticho riekla. - Nerozumiem tomu... - Ani ja, - priznal. - Nechápem, čo sa to okolo nás robí. Jedno ti však sľubujem, Florencia, neopustím ťa. Až tu, v samote, som naplno prežil a prežívam náš vzťah. Tam, mávol do neznáma ponad machom uväznené more, - som žil robote, písaniu, hľadaniu senzácií. Tu si bola len ty a pritom som sa naplnil toľkým vnútorným bohatstvom, že by mi vystačilo na mnoho a mnoho rokov. Už teraz viem, že o mnohom by som písal inakšie. Hovorím o tom preto, aby si nemala pocit viny, že si bola príčinou, prečo sme na tento ostrov prišli. Iste, dôvod tu bol, ale pomohol aj mne. Ak sme doteraz žili len pre seba, teraz budeme ešte viac. - Ďakujem, Félix, ďakujem... - vydralo sa Florencii z hrdla. - Budeme čakať a chceme, aby sme si boli stále bližší. Len takto, verím, dokážeme premôcť to najhoršie, čo nás čaká, strach zo smrti. - Nehovor o nej. Najmä ty nie. - Musíme, aby sme si na ňu zvykli.

Vrátili sa do jaskyne a zjedli raňajky. Pečenú rybu zapili vodou z neďalekej studničky. Ďalšie dni a týž dne prežívali ako v sne. Mach akoby sa zmenil na tisíhlavého draka. Útočil na ich jaskyňu zo všetkých strán. Zvieratá i vtáky mali stále menej miesta. Spriatelili sa s nimi a nikto nikoho sa už nebál. Snažili sa mach trhať, spaľovať, ale tenké nitky boli vytrvavejšie, bolo ich viac a nepoznali únavu. Keď sa prvé ukázali pri vchode do jaskyne, Florencia riekla: - Dnes pripravím hostinu. Zjeme to najlepšie, čo máme. Čo tvoje zásoby, Félix? Hovoril si, že ich vyberieš z úkrytu v ten deň, keď budeme opúšťať ostrov, - hlas sa jej máličko zlomil. - Včera som to urobil, priznal - lebo som sa bál, že sa neskoršie k ním nedostanem. Prešiel dozadu do jaskyne a vytiahol ploskú fľaštičku whisky. Poutieral ju a položil na skalu, ktorá im pri jedení slúžila namiesto stola. Upiekla poslednú rybu, zjedli kúsok údeného mäsa, posúch z hrubo zomletého zma pomiešaného s morskými riasami. Na záver Félix otvoril fľaštičku a rozdelil nápoj do dvoch plechových hrnčekov. Popíjali, rozprávali sa a chvíľami sa zdalo, akoby počuli slabý šum. To mach pri svojom rýchlom a nekonečnom raste postupoval bližšie a bližšie k nim. - Félix, - riekla Florencia nehlasno, keď dopila nápoj, - lahnime si. Tuho sa pritisknime k sebe... Keď budeme takto spolu, nebudem sa báť... Nebudem... - Pod', - chytil ju za ruku, previedol k lôžku, ľahli si a tváre obrátili k sebe.

Oheň pomaly dohorieval a do jaskyne spolu s machom vstupovala tma. Vonku zašiekal vyplašený vták. Možno sa mu nohy zaplietli do machu a už si ich nevládal vymotať. Florencia sa tuhšie pritiskla k manželovi. Objal ju, až sa celá strácala v jeho náručí. Cítili svoj teplý dych i srdcia, ktorý rýchlo, vzrušene bili. A mach rástol a postupoval k nim. Dostal sa k vyhasnutému

ohnisku, prešiel cez neho, cez kamenný stôl a naraz zacítili konce studených nitiek na nohách. Mach ich ovíjal, zabaloval, vytváral okolo Félix a Florencie zelenú stále hustejšiu a pevnejšiu kuklu. Keď sa prvé nitky priblížili až k ženinej tvári, zmeravela a v duchu jej prebleskla myšlienka: Práve som pocítila dotyk smrti... Trochu nadvihla hlavu a bez toho, aby sa rukami pustila Félix, začala mach drviť zubami. Mal zvláštnu, horkastú chuť. Trpol od neho jazyk. Keď prehltla machovú šťavu, od nôh zacítila trpnutie. Nedokázala nimi pohnúť a pritom mala pocit, že sú živé, že neodumierajú. - Félix... - vyslovila

Florencia pomaly a s námahou. - Zober do úst mach a vytlač z neho zubami šťavu. Potom mi povedz, čo cítiš? Urobil to a zanedlho riekol: -Pripadám si celý strpnutý, nehybný, ale nič ma nebolí... - Ani mňa... Žuvali mach, kým ich celkom neobalil, kým nenaplnil celú jaskyňu a kým v nej celí neznehybneli.

O niekoľko dní na to sa celý ostrov stratil pod machovým pokrovcom, ktorý hrubol, mocnel a v nekonečnom mori machu pripomínal len nevysokú zaobleninu.

Z transvesmírneho korábu sa oddelil raketoplán a zamieril k planéte, ktorú mala posádka na svojej ceste zmapovať. Raketoplán sa k planéte priblížil, spomalil rýchlosť a automatické systémy vypustili prieskumné sondy.

Po krátkej analýze sa objavil na obrazovke obrovského monitoru text: "Planéta je pokrytá hrubou, niekoľkokilometrovou vrstvou machu. Iné formy života zatiaľ neboli objavené. -Budeme pokračovať v prieskume? - spýtal sa veliteľ raketoplánu ďalších členov posádky. -Transvesmírny koráb sa bude vracat' až o dvadsať rokov. Máme teda dosť času. Ak, pravdaže, nebudeme pokračovať v ceste za nim, aby sme stretnutie urýchlili. - Mali by sme planétu machov aspoň obletieť v rovníkových a poludníkových smeroch, - navrhol ďalší člen posádky. - Tým vylúčime možnosť iných foriem života okrem machu. - Ako dlho to bude trvať? - Podľa počítačových prepočtov len niekoľko dní. - To nie je taká veľká strata. Je potrebné nastaviť automatické riadenie, aby sme planétu začali skúmať najprv v rovníkových smeroch a potom v poludníkových. Manéver sa začal a raketoplán krúžil okolo planéty. Sondy nezaznamenali nijakú inú formu života okrem nekonečného rastu a množenia machu. Až druhý deň sa ozval signál a raketoplán sa krúživým pohybom spustil ešte nižšie k planéte. - Prístroje niečo objavili, - informoval veliteľ raketoplánu. - Sonda nám výsledok prinesie rovno na palubu. Nosiče sa už začínajú vysúvať. Mohutné chápadla narazili na mach a začali cez neho prenikať stále hlbšie a hlbšie. Supercitlivé zvukové prístroje stále jasnejšie zaznamenávali pravidelný rytmus v podobe úderov. - Čo to je?

- spýtal sa najmladší člen posádky. - Uvidíme, - odvetil rozvážne veliteľ. Keď chápadla vyniesli na palubu Félix a Florenciu, ktorí ležali vedľa seba v objatí, celá posádka mohla počuť tlkot, ktorý vychádzal z ich hrudníkov. Pamäťový analyzátor, ktorý na nich napojil, oznámil: "Sú to ľudské bytosti. Muž a žena. Prežívajú za minimálnych životných pochodov. Tlkot je činnosť ich srdca." - Dajú sa prebrať? "Stačí slabý elektrošok." - Vykonať! - rozkázal veliteľ raketoplánu. Félix a Florencia

sa prebrali a nechápavo sa rozhliadali okolo seba. Nikoho nevideli a napriek tomu sa im zdalo, že čosi živé ich obchádza, pozoruje a skúma. - Kde to sme, Félix? - spýtala sa

Florencia. - Neviem, - pokrčil plecami

a obidvaja sa báli, čo i len pohnúť. Pociť strachu bol v nich zakorenený najhlbšie a prejavil sa ako prvý. Pociť ľudského strachu, ktorý si priniesli zo Zeme, teraz už len bezvýznamnej vesmírnej bodky označenej

v pamäti analyzátoru ako Planéta Machov.